

2024/2077(INI)

24.10.2024

UDKAST TIL BETÆNKNING

om Den Europæiske Socialfond Plus efter 2027
(2024/2077(INI))

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

Ordfører: Marit Maij

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	9
BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA	11

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om Den Europæiske Socialfond Plus efter 2027

(2024/2077(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 46, litra d), artikel 149, artikel 153, stk. 2, litra a), artikel 164, 175 og 349,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1057 af 24. juni 2021 om oprettelse af Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+)¹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 27. marts 2024 om den 9. samhörighedsrapport (COM(2024)0149),
- der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder, der blev proklameret af Rådet, Parlamentet og Kommissionen den 17. november 2017,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 4. marts 2021 med titlen "Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder" (COM(2021)0102) og dens foreslåede overordnede mål for 2030 om beskæftigelse, uddannelse og fattigdomsbekæmpelse,
- der henviser til La Hulpe-erklæringen om fremtiden for den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev undertegnet af Parlamentet, Kommissionen, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Rådet den 16. april 2024,
- der henviser til sin beslutning af 29. april 2021 om den europæiske børnegaranti²,
- der henviser til sin beslutning af 21. november 2023 med titlen "Børnene først – Styrkelse af børnegarantien to år efter dens vedtagelse"³,
- der henviser til sin beslutning af 8. oktober 2020 om ungdomsgarantien⁴,
- der henviser til sin beslutning af 5. juli 2022 med titlen "Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser"⁵,
- der henviser til sin beslutning af 18. juni 2020 om en europæisk handicapstrategi efter 2020⁶,

---

¹ EUT L 231 af 30.6.2021, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>.

² EUT C 506 af 15.12.2021, s. 94.

³ EUT C, C/2024/4212, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4212/oj>.

⁴ EUT C 395 af 29.9.2021, s. 101.

⁵ EUT C 47 af 7.2.2023, s. 30.

⁶ EUT C 362 af 8.9.2021, s. 8.

- der henviser til sin beslutning af 13. december 2022 med titlen "Vejen til lige rettigheder for personer med handicap"⁷,
  - der henviser til sin beslutning af 24. november 2020 om nedbringelse af antallet af hjemløse i EU⁸,
  - der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om adgang for alle til en anstændig bolig til en overkommelig pris⁹,
  - der henviser til sin beslutning af 23. november 2023 om jobskabelse: retfærdig omstilling og impact-investeringer¹⁰,
  - der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om EU's strategi for ligestilling mellem kønnene¹¹,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 55,
  - der henviser til udtalelse fra Regionaludviklingsudvalget,
  - der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A10-0000/2024),
- A. der henviser til, at Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) støtter, supplerer og tilfører merværdi til medlemsstaternes politikker med henblik på at sikre lige muligheder, lige adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår af høj kvalitet, social beskyttelse og inklusion;
  - B. der henviser til, at ESF+ er den eneste EU-fond, der primært fokuserer på socialpolitikker, og derfor er enestående i sig selv og er stærkt effektiv med hensyn til at opnå social inklusion sammen med samhørighedspolitikken;
  - C. der henviser til, at forskellige sårbare grupper har forskellige behov, såsom kvinder i fattigdom, arbejdsmigranter, børn, personer med handicap og ældre; der henviser til, at der er et stort behov for den digitale og grønne omstilling, men at den også skaber udfordringer for alle mennesker og alle arbejdstagere, og der henviser til, at EU for at lykkes i disse bestræbelser skal sikre en retfærdig omstilling, der ikke glemmer arbejdstagere og sårbare personer;
  - D. der henviser til, at tilgængeligheden og prisoverkommeligheden af anstændige boliger er faldende på grund af overliberalisering af markedet; der henviser til, at EU vil få sin første kommissær nogensinde til at håndtere boligkrisen og den første europæiske plan nogensinde for økonomisk overkommelige boliger, der forventes i 2025;
  - E. der henviser til, at den europæiske børnegaranti har til formål at forebygge og bekæmpe social udstødelse af børn ved at garantere effektiv og gratis adgang til

⁷ EUT C 177 af 17.5.2023, s. 13.

⁸ EUT C 425 af 20.10.2021, s. 2.

⁹ EUT C 456 af 10.11.2021, s. 145.

¹⁰ EUT C, C/2024/4224, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4224/oj>.

¹¹ EUT C 456 af 10.11.2021, s. 208.

førskoleundervisning, børnepasning, uddannelse og sundhedspleje af høj kvalitet samt effektiv adgang til sund ernæring og passende boliger;

Principper for ESF+ efter 2027

1. insisterer på, at ESF+ fortsat skal være det centrale og primære instrument til at støtte medlemsstaterne, borgerne og regionerne i styrkelsen af Unionens sociale dimension;
2. insisterer på, at målene for ESF+ bør være at opnå et højt beskæftigelsesniveau med passende lønninger, anstændige arbejdsvilkår, sunde arbejdsmiljøer og socialsikringsdækning med henblik på at udvikle en kvalificeret, konkurrencedygtig og modstandsdygtig arbejdsstyrke, der er klar til den dobbelte omstilling og fremtidens arbejdsmarked, og opbygge retfærdig social beskyttelse og inklusive og sammenhængende samfund med det formål at udrydde fattigdom og opfylde de principper og overordnede mål, der er fastsat i den europæiske søjle for sociale rettigheder;
3. opfordrer til en stærk, styrket og selvstændig ESF+ med betydeligt øget offentlig støtte til eksisterende instrumenter, der har til formål at hjælpe de fattigste i vores samfund; insisterer derfor på en fordobling af finansieringen til ESF+ efter 2027;
4. udtrykker stærk bekymring over forsøgene på at opdele eller sammenlægge den eksisterende ESF+ med andre fonde, da dette ville skabe alvorlige risici for gennemførelsen af dens mål og målene i den europæiske søjle for sociale rettigheder og dens handlingsplan og for opfyldelsen af de overordnede mål i den europæiske søjle for sociale rettigheder; advarer om, at en sammenlægning eller forenkling af fondene måske ikke forbedrer deres effektivitet;
5. mener, at en anden ESF+-forvaltning vil føre til tab af prioritet til sociale aspekter, herunder projekter vedrørende beskæftigelse og social inklusion, og til, at finansieringen ikke når ud til lokale niveauer og dem, der har størst behov, samtidig med at risikoen for omfordeling af midler til andre formål øges;
6. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre deltagelse af arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer og repræsentanter for målgrupperne i alle faser af udformningen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af ESF+, til at afsætte tilstrækkelige midler til dette formål og til at forhindre udelukkelse af mindre aktører;
7. bemærker, at det nuværende ESF+-program blev vedtaget, før der opstod kriser, der har forårsaget høj inflation og øgede leveomkostninger, og derfor kræver højere offentlige og sociale investeringer, således at den eksisterende ESF+ ikke kan opfylde de aktuelle behov; opfordrer Kommissionen til at sikre, at der garanteres et omfattende, stabilt og stort behovs- og rettighedsbaseret budget for ESF+ i den næste flerårige finansielle ramme;
8. understreger, at ESF+ efter 2027 bør investere i at tackle vedvarende sociale udfordringer og forblive tæt på de generelle og specifikke mål, der er fastsat i den nuværende ESF+; understreger betydningen af fondens principper om delt forvaltning, klare mål og tematiske koncentrationer, og at størstedelen af fonden bør anvendes så tæt som muligt på dem, der anvender fonden;

9. understreger, at ESF+ ikke bør anvendes til at reagere på nødsituationer eller kriser; insisterer på, at en social redningsfacilitet, der kan reagere på sociale nødsituationer og krisesituationer, bør supplere ESF+; opfordrer Kommissionen til at bygge videre på succesen med det midlertidige EU-instrument, der blev lanceret i 2020, med titlen "Støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE)" til bekæmpelse af midlertidig arbejdsløshed, og til uden yderligere forsinkelse at fremlægge en EU-arbejdsløshedsgenforsikringsordning;

Målsætninger, prioriteter og budget

10. understreger, at horisontale principper såsom ligestilling mellem kønnene, bekæmpelse af forskelsbehandling og fri bevægelighed bør være en integreret del af ESF+; understreger betydningen af en intersektionel tilgang under hele udviklingen og gennemførelsen af fonden;
11. fastholder, at ESF+ bør være målrettet de mest ugunstigt stillede mennesker i vores samfund uanset køn, seksuel orientering, alder, religion eller tro, race eller etnisk oprindelse, navnlig marginaliserede befolkningsgrupper såsom romaer, personer med handicap eller kroniske sygdomme, hjemløse, børn og ældre; understreger, at ESF+ skal være inklusiv med særlig vægt på alle former for familier, herunder familier med enlige forsørgere, familier med mere end to forældre og regnbuefamilier;
12. opfordrer Kommissionen til i lyset af de nuværende udfordringer i de specifikke målsætninger for ESF+ at medtage fremme af en retfærdig omstilling, socioøkonomisk integration af migranter, herunder arbejdsmigranter, social inklusion af kvinder, der er ofre for kønsbaseret vold, og integration af ældre;
13. understreger, at det bliver en udfordring at nå målene for fattigdom i den europæiske søjle for sociale rettigheder, medmindre der afsættes specifik støtte til at lette presset på de sociale beskyttelsessystemer og de sociale konsekvenser af kriser afbødes; insisterer på, at der afsættes støtte til at sikre anstændige levevilkår for alle med adgang til væsentlige tjenester af høj kvalitet; opfordrer til, at EU's strategi for fattigdomsbekæmpelse, der er skitseret i Kommissionens formand Ursula von der Leyens politiske retningslinjer for valgperioden 2024-2029, gennemføres via ESF+ med dens bindende mål for fattigdomsreduktion, nationale lønindekser for levebrød og referencebudgetter, der anvendes som benchmarks, ved hjælp af en flerdimensionel tilgang;
14. understreger, at bekæmpelse af børnefattigdom kræver tilstrækkeligt finansierede, omfattende og integrerede foranstaltninger sammen med gennemførelsen af den europæiske børnegaranti på nationalt plan, og insisterer på, at den udgør en central søjle i EU's strategi for bekæmpelse af fattigdom; gentager sine tidligere krav om, at ESF+ efter 2027 skal omfatte et særligt budget på mindst 20 mia. EUR til den europæiske børnegaranti; insisterer på, at alle medlemsstater bør afsætte mindst 5 % af deres ESF+-midler til den europæiske børnegaranti og mindst 10 % til de medlemsstater, hvor en højere andel af børn er i risiko for fattigdom eller social udstødelse;
15. opfordrer indtrængende Kommissionen til at forhøje øremærkningen til social inklusion ud over de nuværende 25 % og øremærkningen til fødevarerhjælp og elementær materiel bistand til de socialt dårligst stillede personer til 5 % som reaktion på de stigende leve-

og fødevareomkostninger;

16. deler ambitionen om at prioritere håndteringen af boligkrisen og insisterer på, at ESF+ efter 2027 bør forbedre rettidig og lige adgang til prismæssigt overkommelige, anstændige og bæredygtige tjenester af høj kvalitet, der fremmer adgangen til boliger; mener, at alle medlemsstater skal investere mindst 5 % af deres ESF+-midler i bekæmpelse af hjemløshed;
17. understreger behovet for at sikre tilstrækkelig finansiering af ESF+ efter 2027 til offentlig uddannelse af høj kvalitet for alle, udvikling af færdigheder, opkvalificering, omskoling og livslang læring og til afhjælpning af manglen på kvalificeret arbejdskraft og til at sikre, at enkeltpersoner kan navigere i overgange på arbejdsmarkedet;
18. opfordrer til en styrkelse af indsatsen for at støtte gennemførelsen af ungdomsgarantien med en øget øremærkning til alle medlemsstater, der afsætter mindst 15 % af deres ESF+-midler; gentager i denne forbindelse sin opfordring til medlemsstaterne om at forbyde ulønnede praktikophold;
19. understreger betydningen af ESF+ med hensyn til at fokusere på forskellige grupper med forskellige behov; understreger derfor betydningen af at tildele støtte til projekter vedrørende migranternes socioøkonomiske stilling, herunder arbejdsmigranter, social inklusion af personer med handicap, den aldrende befolkning i samfundet, kvinder og børn samt husstande med kvindelige overhoveder; insisterer på, at ESF+ efter 2027 skal omfatte andre aspekter af social inklusion såsom boliger, sundhed og familiemæssige forhold og støtte til lokalsamfundsbaseerede tjenester;
20. understreger, at indsatsområdet beskæftigelse og social innovation under ESF+ yder støtte til mobile arbejdstageres usikre situation og sikrer finansiering til fagforeningsrelateret rådgivning; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre permanent finansiering af nationale og tværnationale fagforeningsrådgivningstjenester for sådanne arbejdstagere;
21. opfordrer ESF+ til at fremme gennemførelsen af den europæiske plejestrategi ved at investere i førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet gennem lokalsamfundsbaseerede, personcentrerede, økonomisk overkommelige og tilgængelige plejesystemer af høj kvalitet;
22. understreger, at gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og de reformer, der er nødvendige for at overholde de landespecifikke henstillinger i det europæiske semester, også afhænger af den stærke støtte fra ESF+ til visse politiske foranstaltninger, navnlig dem, der vedrører styrkelse af sociale velfærdssystemer, sikring af inklusiv offentlig uddannelse af høj kvalitet, reduktion af børnefattigdom og udryddelse af hjemløshed;
23. opfordrer Kommissionen til at afsætte konsekvente finansielle ressourcer til kapacitetsopbygning med henblik på at give arbejdsmarkedets parter mulighed for at spille en relevant rolle på deres kompetenceområder, styrke deres kapacitet til at indgå i den sociale dialog både på EU-plan og nationalt plan og styrke arbejdsmarkedsparternes foranstaltninger — og inkludere teknisk bistand til disse tre formål — med en passende minimumsprocentdel af investeringsforpligtelsen fra medlemsstaterne; insisterer

endvidere på, at arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer bør sikres adgang til finansiering til socialpolitiske mål i alle medlemsstater på lige fod;

24. understreger, at det er yderst vigtigt, at små sociale virksomheder og civilsamfundsorganisationer har adgang til alle aspekter af ESF+; opfordrer til en øget medfinansieringssats på mindst 90 % til foranstaltninger rettet mod de socialt dårligst stillede, der gennemføres af civilsamfundsorganisationer, og mindst 70 % til dem, der gennemføres af sociale virksomheder;

Fondens funktionsmåde

25. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at regionale og lokale myndigheder og organisationer har indflydelse på projekter, der finansieres over de nationale budgetter;
26. insisterer på, at reglerne for anvendelsen af ESF+ skal sikre og forbedre overholdelsen af retsstatsprincippet, gældende EU-ret, EU's højeste sociale standarder, sociale rettigheder og demokratiske principper og være i overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder, FN's mål for bæredygtig udvikling og grundlæggende menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder;
27. opfordrer til stærke og mere effektive sociale betingelser i forbindelse med regler om offentlige udbud og koncessioner med effektive sanktioner; opfordrer Kommissionen til at oprette en omfattende database, der supplerer Eurostats data, for at muliggøre rettidig og pålidelig overvågning af udviklingen i beskæftigelse, levevilkår og arbejdsmarkedsrelationer;
28. opfordrer til en reduktion af den administrative byrde, navnlig ved at forenkle ansøgningsprocedurerne for adgang til midler og rapporteringsprocedurerne for organisationer, navnlig små organisationer; advarer om, at forenkling ikke må bringe de grundlæggende principper om delt forvaltning, gennemsigtighed og ansvarlighed i fare og skal sikre en korrekt forvaltning af offentlige midler;
29. advarer om, at ikke alle mennesker er forberedt på digitalisering, og at visse grupper af mennesker, navnlig de mest sårbare, kan gå glip af finansieringsmuligheder som følge heraf;
30. mener, at der skal gøres mere for, at organisationer og mennesker kan få kendskab til alle de muligheder, som ESF+ kan give; insisterer på, at Kommissionen og medlemsstaterne øger bevidstheden om samt informerer og rådgiver organisationer om de muligheder, som ESF+ giver;

o

o o

31. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Efter en vellykket anvendelse og videreførelse af Den Europæiske Socialfond i årtier blev Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) sidst oprettet for perioden 2021-2027. ESF+ har til formål at bidrage til Den Europæiske Unions sociale dagsorden og er det vigtigste instrument til at opfylde principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder ved at støtte medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder i at investere i mennesker gennem foranstaltninger til støtte for et højt beskæftigelsesniveau, retfærdig social beskyttelse og en kvalificeret og modstandsdygtig arbejdsstyrke, der er klar til fremtidens arbejdsmarked. Den har vist sig at være effektiv, og mange millioner mennesker har nydt godt af mulighederne i ESF+. 6,8 millioner mennesker har fundet et job, 14,2 mio. mennesker modtaget fødevarebistand, 10,3 millioner mennesker opnået en kvalifikation, og 3 mio. deltagere har været under uddannelse med bidrag fra ESF+-fonden.

Det nuværende program udløber i 2027, hvilket betyder, at vi er nødt til at overveje fondens fremtid. Formålet med denne betænkning fra ordføreren er at sende et klart og stærkt budskab til Kommissionen om, hvordan den fremtidige Europæiske Socialfond Plus bør udformes.

Det blev klart, at det, navnlig med de nuværende kriser i verden, vil være en udfordring at opfylde de overordnede mål, der er fastsat i den europæiske søjle for sociale rettigheder, idet mindst 78 % af befolkningen i alderen 20-64 år i 2030 bør være i beskæftigelse, mindst 60 % af alle voksne bør deltage i uddannelse hvert år og antallet af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse bør nedbringes med mindst 15 millioner, herunder mindst 5 millioner børn. I 2023 var næsten 100 millioner mennesker i EU truet af fattigdom eller social udstødelse, hvilket er mere end 20 % af EU's befolkning. Børn og personer med et lavt uddannelsesniveau er i større risiko for fattigdom eller social udstødelse. Mere end 45 % af de tredjelandstatsborgere, der bor i EU, og 28 % af de EU-borgere, der bor i et andet EU-land, er truet af fattigdom eller social udstødelse, og omkring 10 % af de mennesker, der har arbejde, lever i fattigdom. De stigende priser og leveomkostninger er et vigtigt emne for de europæiske borgere. ESF+ efter 2027 bør udformes under hensyntagen til denne bekymrende virkelighed.

I denne forbindelse understreges det i betænkningen, at det er yderst vigtigt, at ESF+ fortsat er i stand til at være målrettet og nå ud til de personer og grupper, der har mest brug for fonden, såsom personer, der lever i fattigdom, ældre, migranter, kvinder, børn, personer med handicap og personer med behov for en retfærdig omstilling. Sammen med arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer skal fonden imødekomme disse menneskers behov ved at investere i Den Europæiske Unions sociale dimension. Fonden bør være tilgængelig, inklusiv og have en intersektionel tilgang. Det er vigtigt, at ESF+ er tilgængelig for alle former for sociale organisationer og virksomheder i alle medlemsstater og i alle regioner. Partnerskabsprincippet bør opretholdes og styrkes. For at opnå alt dette opfordres der i betænkningen til en fordobling af ESF+-budgettet.

Desuden fastsætter rapporten fondens vigtigste mål, principper, funktionsmåde og fordeling, såsom den gentagne opfordring til et særligt budget for børnegarantien.

ESF+ er enestående blandt de europæiske fonde, fordi den specifikt er rettet mod sociale politikker og initiativer. Vi opfordrer derfor indtrængende Kommissionen til at sikre, at ESF+ fortsat vil fungere som en selvstændig fond og ikke vil blive opdelt eller lagt sammen med

andre fonde. En sammenlægning eller opdeling vil gøre det vanskeligt at prioritere sociale investeringer, beskæftigelsesprojekter og social inklusion og nå ud til dem, der har mest brug for det, og med alle de udfordringer, vi står over for, bør vi ikke lade dette ske.

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

I henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen erklærer ordføreren at have modtaget input fra følgende enheder eller personer som led i udarbejdelsen af udkastet til betænkning:

Enhed og/eller person
European Trade Union Confederation
FNV Nederland
Deutscher Gewerkschaftsbund
European Disability Forum
PICUM
Save the Children
COFACE Families Europe
Red Cross
European Anti-Poverty Network
Caritas
Eurodiaconia
European Association for the Education of Adults

Ordføreren har udarbejdet ovenstående liste på eget ansvar.

Når fysiske personer er identificeret på listen ved deres navn, deres funktion eller begge, erklærer ordføreren at have forelagt de pågældende fysiske personer Europa-Parlamentets databeskyttelsesmeddelelse nr. 484 (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>), hvori de gældende betingelser for behandling af deres personoplysninger og rettighederne forbundet med denne behandling er fastlagt.